

Sygn. akt I CSK 1494/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa K. L.
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu programu [...]
o nakazanie opublikowania sprostowania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją

w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

W uzupełnionym wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący K. L. powołał się na potrzebę wykładni art. 31 ust. 1 pr. pras. jako przepisu wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie pojęć „odnoszący się do faktów” oraz „rzeczowy” w aspekcie informacji wskazywanych w formie sugestii lub wynikających pośrednio z treści materiału prasowego podlegającego sprostowaniu. Wskazał również na potrzebę wykładni art. 217 § 2 w związku z art. 385 k.p.c., a także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Wywody wniosku nie czyniły zadość wskazanym wymaganiom. Ze skargi nie wynikało, na czym polegają wątpliwości co do interpretacji art. 31 ust. 1 pr. pras. we wskazanym w skardze zakresie i z czego wynika ich poważny charakter, wykraczający stopniem skomplikowania poza zwykłe trudności występujące w procesie sądowego stosowania prawa, jak również, z jakich przyczyn rozwiązanie tych wątpliwości nie jest możliwe przy wykorzystaniu dotychczasowego bogatego orzecznictwa na tle art. 31 pr. pras. i poglądów nauki. Mimo że skarżący powołał się na rozbieżności w orzecznictwie, we wniosku nie wyjaśniono, czego konkretnie rozbieżności te dotyczą; nie przywołano także żadnych orzeczeń Sądu Najwyższego lub sądów powszechnych, które obrazowałyby rzeczywistą niejednolitość wykładni powołanego przepisu w sygnalizowanym w skardze aspekcie.

Co się tyczy wykładni art. 217 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. należało zauważyć, że art. 217 § 2 k.p.c. został uchylony ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469) i nie miał zastosowania w sprawie, w której wydano zaskarżone orzeczenie. Na przepis ten nie powołał się również Sąd Apelacyjny, a podstawę prawną pominięcia spóźnionych faktów lub dowodów w postępowaniu apelacyjnym stanowi w pierwszej kolejności art. 381 k.p.c. Skarżący nie wykazał zatem, z jakich względów dokonanie wykładni nieobowiązującego art. 217 § 2 k.p.c. mogłoby mieć wpływ na wynik postępowania kasacyjnego.

Z wniosku nie wynikało również, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Skarżący łączył tę tezę z twierdzeniem, że Sąd Apelacyjny zaprzeczył stanowisku Sądu Najwyższego, według którego sprostowanie może obejmować także fakty niewskazane wprost w materiale prasowym, które można wywieść na podstawie racjonalnej oceny z całokształtu tego materiału (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2019 r., I CSK 416/18 i z dnia 23 października 2020 r., I CSK 694/18). Sąd Apelacyjny nie zanegował jednak tego poglądu, powołując się nań wprost w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i zaznaczając, że oceny takiej należy dokonywać z punktu widzenia osoby uważnie analizującej treść publikacji i biorącej pod uwagę jej cały kontekst. Podzielił tym samym zapatrywanie, że sprostowaniu mogą podlegać również fakty wywiedzione w sposób dorozumiany z faktów przedstawionych wprost w prostowanym materiale. Zaprzeczył natomiast, aby in casu ze spornego materiału prasowego wynikały fakty, w tym w postaci realnie uzasadnionych sugestii, w świetle których żądane przez powoda sprostowanie można by uznać za rzeczowe i odnoszące się do faktów. Ustalenie treści materiału prasowego lokuje się co do zasady w płaszczyźnie postępowania dowodowego, a tym samym pozostaje poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.). Za bezprzedmiotowe należało zatem uznać zawarte w skardze kasacyjnej odwołania do materiału dowodowego, mające służyć wykazaniu, w tym przez pryzmat powołanych we wniosku, lecz nieobjętych podstawą faktyczną wyroku komentarzy odbiorców zamieszczonych w serwisach internetowych, jaka w istocie była treść spornego materiału. W świetle wiążących Sąd Najwyższy ustaleń faktycznych (art.

398¹³ § 2 k.p.c.) ocena Sądu Apelacyjnego, zgodnie z którą sporne fragmenty żądanego sprostowania nie spełniały wymagania rzeczowości, nie mogła być uznana za nieprawidłową w stopniu ewidentnym i widocznym już na pierwszy rzut oka, czego wymaga art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 i art. 98 § 1 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]